

MARIA LOZANO ESTIVALIS

La festa conté un ordre simbòlic i social la gestió del qual suposa un exercici de poder

Ni mores ni cristianes

Acaba de fer-se públic un estudi de l'antropòloga Verònica Gisbert sobre la participació de les dones en les festes: *Ni mores, ni cristianes: gènere i poder en els Moros i Cristians d'Alcoi*, una investigació que ha tingut bastant repercussió en els mitjans. L'estudi pot consultar-se en Internet, de manera que és fàcil seguir el debat que susciten les seues conclusions. Paga la pena.

En els rituals de celebració col·lectius trobem multitud d'exemples on homes i dones no solament assumeixen funcions distintes i estètiques diferents, sinó que aquestes distincions els col·loquen en un pla de desigual accés i decisió. Es tracta d'un vell esquema de dominació que contradiu tot el que s'ha aconseguit en altres àmbits socials: les dones poden accedir en igualtat de condicions a la universitat, a molts dels treballs remunerats, a multitud d'associacions cíviques, a la majoria dels partits po-

lítics... No obstant això, la resistència que plantegen les festes tradicionals és numantina. "La raó d'aquesta immobilitat", apunta l'estudi, "és que la festa conté un ordre simbòlic i social la gestió del qual suposa un exercici de poder". Per això, acceptar que les dones hi participen en igualtat de condicions suposaria "compartir les estructures de poder i prestigi socials", cosa que els grups dominants no estan disposats a fer.

Entre l'alumnat, els clausres i les ampes hi ha clavaris, falleres majors, membres de *filaes* o comparses, cambreres de la verge, presidents de fogueres, o padrines de gaiates: no seria sobrer que les aules acolliren una reflexió sobre les contradiccions de certs rituals i buscaren alternatives que no lesionaren el que s'ha aconseguit en altres àmbits. Perquè si la institució escolar es limita a reproduir els esquemes coneguts és còmplice d'aquests abusos de poder

emparats en la tradició. Per això, ha d'obrir-se a la crítica, i conèixer i fomentar la tasca dels qui treballen per transformar aquests espais de convivència.

Mentres rellegim els arguments de Verònica Gisbert, el govern espanyol ha suprimit el ministeri d'Igualtat i l'alcalde de Valladolid ha preferit una brofegada masclista sobre una ministra. Entre les reaccions, afloren opinions que minimitzen l'insult i celebren el retorn "a la normalitat política". I tot això dos dies després que aquesta científica defenguera la seua investigació en presència de la ja exministra d'Igualtat Bibiana Aido. Són massa les paradoxes en tan poc de temps. Caldria que hi paràrem atenció, perquè l'educació haurà d'ajudar a digerir-les i enfrontar-les.

NOTA DE LA REDACCIÓ. En el darrer Alliolí núm. 236, l'article de Maria Lozano havia de titular-se 'Cómo me las maravillaría yo', i no 'El poder en imatges' com, per error nostre, apareixia titulat.